

BIJSTELLEN BELEID

School 11 Theoretisch én praktisch aan de slag met het dyslexiebeleidsplan

Context

School 11 is een school voor vmbo kader (zorg en welzijn, alleen bovenbouw), vmbo TL, havo en vwo (alleen onderbouw) in het oosten van het land. Het is een cluster 4-school voor leerlingen met internaliserende problemen. De school telt in het schooljaar 2013 – 2014 125 leerlingen, waarvan 14 – 15 leerlingen met een dyslexieverklaring (11-12%).

Beginsituatie

Signalering en onderzoek

Er is op School 11 op dit moment geen procedure voor het signaleren van dyslexie. Docenten en/of ouders kunnen aangeven dat een leerling opvallende lees-/spellingprestaties laat zien. De leerling kan dan voor nadere dossieranalyse en eventueel aanvullend onderzoek worden doorgestuurd naar de orthopedagoog van de school. De orthopedagoog van de school voert een screening uit (Dyslexie Screening Test; DST). De uitslag wordt met de ouders doorgesproken, en bij scores in het kritieke gebied wordt aan ouders de keuze voorgelegd hun kind door te sturen voor extern onderzoek (door ouders betaald).

Op school wordt gewerkt met een faciliteitenpas, die de leerlingen zelf aan de docenten tonen. Omdat School 11 een kleine school is, zijn de meeste docenten echter wel op de hoogte van welke leerlingen dyslectisch zijn: het wordt benoemd bij de leerlingbespreking en staat in het plan van de betreffende leerling.

Begeleiding en ondersteuning

In het huidige Dyslexieprotocol van School 11 worden verschillende begeleidingsaanpakken in de klas genoemd. Toch wordt er in de klas niet altijd voldoende aan gedaan. Docenten weten ook niet altijd wat ze kunnen doen. De extra ondersteuning beperkt zich hoofdzakelijk tot het aanbieden van faciliteiten: aangepaste normering, voorlezen van toetsen in de bovenbouw ([voor meer informatie over ondersteuning tijdens de les, zie protocol hoofdstuk 4, 5, 6, 7 en 8](#)).

Er is op dit moment één leerling die met Kurzweil werkt (vanuit thuis geïnitieerd). Daarnaast zijn er enkele luisterboeken beschikbaar: deze zijn op school aanwezig of worden door een docent meegebracht. Er zijn geen leerlingen die dyslexieondersteuning krijgen buiten de klas. Het heeft in het kader van een verhoogd rendement en efficiëntie de voorkeur om de nadruk te leggen op de begeleiding in de klas. Uit de door enkele docenten ingevulde Dyslexiemonitor blijkt dat de docenten verwachten dat de dyslectische leerlingen hoofdzakelijk buiten de klas ondersteund

worden. Het besef dat docenten daar in de klas iets mee moeten, lijkt er minder te zijn. Terwijl juist de docenten essentieel zijn voor het bieden van de dagelijkse ondersteuning!

Organisatie en communicatie

De rolverdeling binnen de drie geleidingen wordt op de volgende manier gezien (zie protocol waarin per hoofdstuk de verantwoordelijkheden voor de verschillende geleidingen – management, middenmanagement, docent – staan beschreven):

Management: beleid, aanschaf materialen (financiële kaders), tussenlaag aansturen, monitoring

Middenmanagement (orthopedagoog): aansturen docenten, voorlichting, monitoring

Docenten: uitvoeren, monitoring

Doelen en activiteiten

Het doel voor dit jaar was met name dat het dyslexiebeleid een plek in de organisatie zou krijgen. Er is een werkgroep opgericht, bestaande uit een docent, de orthopedagoog en de directeur. Deze werkgroep heeft een studiemiddag in het kader van Dyslexie onder de loep bezocht en aan de hand van het plan een concept beleidsstuk geschreven, gebaseerd op het *Protocol Dyslexie Voortgezet Onderwijs* (2013). Vervolgens is aan het team gevraagd welke docenten zich bij de werkgroep zouden willen voegen. Hierop kwamen 5 reacties. De werkgroep heeft het beleidsstuk besproken en aanvullingen gedaan. Verder heeft een deel van de werkgroep wat onderzoek gedaan naar hulpmiddelen die eventueel op school gebruikt kunnen gaan worden. Een andere subgroep heeft de studieochtend voorbereid en uitgevoerd. De studieochtend stond in het teken van kennisoverdracht, uitwisseling tussen docenten en het opstellen van werkpunten. Door het opzetten van de werkgroep, het samen aanscherpen van het bestaande dyslexiebeleid en het organiseren van de studieochtend waarin het dyslexiebeleid is toegelicht zijn we hierin geslaagd. De docenten zijn zich bewust van de moeilijkheden waar dyslecten mee te maken hebben en hebben gelegenheid gekregen om ervaringen uit te wisselen. De noodzaak voor goed dyslexiebeleid is helder geworden en de werkgroep heeft input voor het beleid uit het team gekregen en uitgewerkt. In het beleid staat dat dyslexie minimaal 1x per jaar op de agenda staat bij gezamenlijke inhoudelijke teambijeenkomsten.

Alle docenten hebben een werkpunt opgeschreven waar zij de komende tijd aandacht aan gaan besteden m.b.t. het begeleiden van leerlingen met dyslexie in de klas. De werkgroepleden vragen aan het eind van schooljaar 2013 – 2014 individueel na in hoeverre het de docenten lukt om aan het genoemde aandachtspunt te werken. Klassenbezoeken om mee te kijken in hoeverre docenten tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen met dyslexie staat op de planning voor schooljaar 2014 – 2015.

Opbrengsten

Het dyslexiebeleid is aangescherpt en leeft binnen het team.

De werkgroep is opgezet en de werkgroepleden zijn actief betrokken, waardoor het beleid gedragen wordt.

Succesfactoren en knelpunten

Succesfactoren

De zittende leden van de werkgroep zijn enthousiast en toegewijd om de leerlingen met dyslexie binnen onze school verder te helpen. De werkgroepleden komen de afspraken na en zijn in staat te ondersteunen bij de implementatie van het dyslexiebeleid op school.

Knelpunten

- Door zwangerschapsverlof van directie nog geen uitsluitsel over de invulling van RT, dyslexiecoach en aan te schaffen hulpmiddelen.
- Door bovenschoolse ontwikkelingen is ervoor gekozen nu nog geen beslissing te nemen over aan te schaffen ICT-hulpmiddelen.
- Zware draaglast in team, waardoor 2 werkgroepleden zijn afgehaakt.
- Het uitzoeken van geschikte hulpmiddelen kost veel tijd. Een deel van de werkgroep heeft dit uitgezocht, maar door de overvloed aan beschikbare middelen en de beperkte tijd is hier nog geen eenduidig advies in gekomen. Wel is er een overzicht gevonden, waarin enkele verschillende methodes naast elkaar gezet zijn (zie bijlage 3). Er is nog niet/ te weinig gekeken naar kosteloze alternatieven.

Bijlagen

Bijlage 1	Opzet studieochtend – beschrijving
Bijlage 2	Opzet studieochtend – PowerPoint presentatie
Bijlage 3	Bruikbaar overzicht ICT hulpmiddelen